

(homo okupata pri arto); *ĝardeno*, *letero*, *poŝto*, *tranĉilo*, *falso*, *kuĉino*, *hejto*, *servo*, *makler*, *mar*, *ŝtelo*; *komercaro*; *pafasocieto*; *verk*o verkas librojn k *skrib*o simple transskribos poperon Z; li estas mensog^o k molnoblulo Z; granda porol^o estas dubo far^o Z. 2 Adepton aŭ subtenanton de iu teorio, skolo, doktrino (ismano): *buda*o, *esperant*o, *utopi*o. RIM.: Laŭ tiu lasta senco *ist* estas samsenca kiel *an* k al ĉiu *ism*-vorto respondas *ist*-vorto, eĉ kiam *ism* estas finaĵo k ne sufikso: *lurismo*, *turisto*; *monleismo*, *monoteisto*; *ŝovinismo*, *ŝovinisto*.

Istmo. Mallarĝa terkolo inter du maroj, kuniganta du terpartojn: *o de Panama*, *de Suez*.

Iterbio ☞ Yb. Ĥemia elemento. Malofta metalo, kies atomepo estas 173,5.

Itrio ☞ Y. Ĥemia elemento. Malofta metalo, kies atomepo estas 89,33.

* **Iu.** 1 Nedifina pronomo uzata por montri personon aŭ ajon, konsideratan individue k aparte inter aliaj samaj: *~ venis*; *~ tion diris al mi*; *mi resligos ~jn el la homoj ĉi tie* Z; *tion diris al mi*, *kio bone tion scios*. — *Tiu ~ mensogis* Z; *li estas jo pli merita ol ~ ajn*. Vd ĈIU RIM. 2 Nedifina adjektivo, uzata por montri ke la persono aŭ objekto estas konsiderata kiel simpla unuo inter aliaj samaj: *~j homoj havas apartajn kapablojn por la matematiko*; *mi legis tion en ~ libro mia*. RIM. **Iu** montras la individuecon de

homo aŭ objekto kontraste kun la tuto de samaj aliaj. **Ia** montras la specialan kvaliton de homo aŭ objekto kontraste kun la malsamaj kvalitoj de la aliaj.

* **Izoll** (tr). 1 Apartigi de la aliaj, malhelpante ĉiajn komunikojn aŭ rilatojn: *~i leprulon* B, *tuberkulozulon*, *frenezulon*; *~i monumenton*; *~ita domo en kamparo*; *sin ~i en sia funebro*, *laboro*; *lo kolumnio ~is lin for de liaj amikoj*; *suferoj ne venas ~ilaj* Z; *~i frazon de la kunteksto* (Vd MURO, BARO). 2 ☞ Ĉesigi ĉiun kontakton kun korpoj kondukantaj la elektron: *oni devas zorgi ~i la kondukilojn*. 3 ☞ Apartigi korpon for de la Ĥemiaj elementoj, kun kiuj ĝi estas kombinita. ~a. ~ita: *vivi en ~a domo*; *vivi ~e, sen amikoj*. ~ (lt) *eco*. Stato de io aŭ iu ~a. ~ilo ☐. Subportilo el ~anta substanco por ~i elektran kondukilon.

Izomorfa. 1 ☐ Havanta la saman formon kiel la alia. 2 ☆ Kristaliganta laŭ la sama aŭ tre simila formo.

Izoterma. 1 ☐ Havanta la saman meznombrian temperaturon. 2 (Ge) (pri linio). Pasanta tra ĉiuj lokoj de la tero, kiuj havas la saman meznombrian temperaturon. ~o. ~a linio.

Izotopa ☞ (pri kombinoj). Konsistanta el la sama Ĥemia kvanto, sed kies atomepo diferencas.

Izotropa ☐ (pri korpo). Posedanta la samajn fizikajn proprecojn en ĉiuj direktoj.

J

* **Ja.** 1 Adverbo por plifortigi, akcenti, plifirmigi, sendubigi aserton, jesigon aŭ certigon (pli forta ol *sendube*): *vi ~ scios*, *ke...*; *sed mi ~ estas pli laboremo ol ŝi*; *mi ~ skribos al ti*. Kp EFEKTIVE, SENDUNE. 2 Adverbo uzata por cedi pri io vera, sed el kio oni devenigis malĝustajn konsekvencojn; en tiu senco **ja** estas ofte sekvata de *sed* aŭ *tamen*: *li estas ~ mia amiko*, *sed mi ne aprobas lian konduton*; *li ~ estas plene kulpa*, *tamen oni devas lin kompaci*.

Jado ☆. Malmola k polurebla minerala silikato el aluminio k kalko, k kies koloro estas verda aŭ verdeta.

Jaguaro. Raba amerika katparenca besto kun flava nigre makulita felo (*felis onca*).

ĵahurto. Lakto kazeigita per speciala fermento, tre saniga por la intestoj; = jogurto.

ĵaĥto Z ⚡. Eleganta, luksa, malpeza promensipo.